

15ΝΘΗΜΕΡΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΒΟΥΛΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ *Επί του...* **ΠΕΡΙΣΤΥΛΙΟΥ!**

ΤΕΥΧΟΣ_009

16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ ΤΟ ΚΑΠΝΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ

ΙΔΕΟΠΟΛΙΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

ΓΡΑΦΟΥΝ 10 ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

Γ. Αλογοσκούφης - Ε. Βενιζέλος - Ε. Δρεττάκης - Σ. Μάνος - Α. Παπαδόπουλος -
Γ. Παπαθανασίου - Γ. Παπακωνσταντίνου - Φ. Σαχινίδης - Δ. Τσοβόλας - Γ. Χαρδούβελης

//

Μείωση ενοικίου 80% και νέα επιστρεπτέα προκαταβολή στις επιχειρήσεις

Σύγκλιση ξανά

Καθηγητής Τμήματος Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής Πανεπιστημίου Πειραιώς, Ανώτατο Ανεξάρτητο Μέλος Δ.Σ. Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, πρ. Υπουργός Οικονομικών

Πριν 20 χρόνια, όταν η Ελλάδα γινόνταν το 12ο μέλος της Ευρωζώνης, η λέξη κλειδί στον δημόσιο διάλογο και στην οικονομική και πολιτική επικαιρότητα ήταν η «σύγκλιση» του βιοτικού μας επιπέδου με τον μέσο όρο της παλαιάς Ευρώπης των 15 χωρών-μελών. Πεδίο πολιτικής διαμάχης ανάμεσα στα μεγάλα κόμματα εξουσίας δεν ήταν το ερώτημα αν θα μπορούσαμε να συγκλίνουμε και με ποιον τρόπο, αλλά το πόσο γρήγορα θα επιτύχουμε τη σύγκλιση, που θεωρείτο δεδομένη. Η αισιοδοξία ήταν διάχυτη και οδηγούσε σε υποεκτίμηση των κινδύνων και των εγγενών ανισορροπιών της οικονομίας, όπως το βαθύ και ευρύ έλλειμμα ανταγωνιστικότητας, τα πολυετή δημοσιονομικά ελλείμματα, ο υψηλός πληθωρισμός, κ.ά.

Σήμερα, μετά τη δεκαετή κρίση που διανύσαμε, η παλιά αισιόδοξη εικόνα έχει αντιστραφεί πλήρως. Αντί για σύγκλιση είχαμε απόκλιση. Μετά τρία διαδοχικά προγράμματα οικονομικής προσαρμογής, η οικονομία εν μέρει ισορρόπησε σε πολύ χαμηλότερο σημείο ετήσιας παραγωγής και εισοδημάτων, και μάλιστα αυτό έγινε με τεράστιο οικονομικό, κοινωνικό και ψυχολογικό κόστος, με την νεολαία μας να ξενιτεύεται και την απαισιοδοξία να κυριαρχεί στην καθημερινότητά μας.

Σήμερα διατρέχουμε τον αντίθετο κίνδυνο από αυτόν που αντιμετωπίζαμε πριν 20 χρόνια, δηλαδή να υποεκτιμήσουμε, όχι τις ανισορροπίες και τους κρυφούς κινδύνους από μια οικονομία σε υπερ-θέρμανση, αλλά τις ευκαιρίες και τη δυνατότητά μας να ξαναμπούμε σε τροχιά γρήγορης σύγκλισης με την υπόλοιπη Ευρώπη. Διατρέχουμε τον κίνδυνο της αδράνειας και του εφησυχασμού, της συνθηκολόγησης με τη μετριότητα, το κίνδυνο της παραίτησής μας από τον διεθνή ανταγωνισμό μεταξύ των κρατών για ένα καλύτερο αύριο του μέσου πολίτη.

Κι όμως, σήμερα, σε αντίθεση με την προηγούμενη δύσκολη δεκαετία, λόγω της παγκόσμιας κρίσης του κορωνοϊού, η δημοσιονομική και η νομισματική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τον υπόλοιπο κόσμο είναι ιδιαίτερα επεκτατική. Τα αποτελέσματα της χαλαρής νομισματικής πολιτικής έχουν ήδη μειώσει τα επιτόκια δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου σε επίπεδα πολύ κάτω του 1%, κάτι που δύσκολα θα μπορούσε να είχε προβλεφθεί ένα χρόνο νωρίτερα. Συγχρόνως, έχουν παγώσει οι δημοσιονομικοί περιορισμοί για μεγάλα πρωτογενή πλεονάσματα, ενώ η ΕΕ σκοπεύει να χρηματοδοτήσει έργα αξίας €750 δισ. τα επόμενα 6 χρόνια, επιπλέον του ποσού των €1,1 τρισ. που αντιστοιχούν, σε επίπεδο ΕΕ, στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Σε αυτό το περιβάλλον είναι πολύ πιο εύκολο η χώρα μας να κάνει το δικό της νέο ξεκίνημα.

Μάλιστα τον περασμένο μήνα, στις 23/11, δημοσιεύτηκε έκθεση από επιτροπή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, υπό την προεδρία του κ. Χριστόφορου Πισσαρίδη, η οποία αναλύει τα χαρακτηριστικά και τις τάσεις της ελληνικής οικονομίας, περιγράφει τους μεσοπρόθεσμους επιθυμητούς στόχους της οικονομικής πολιτικής και τις μεταξύ τους συσχετίσεις, και προτείνει συγκεκριμένες δράσεις, καθώς και σειρά προτεραιότητας. Η έκθεση αυτή δείχνει ότι υπάρχει δρόμος επιστροφής στην κανονικότητα και την ισχυρή ανάπτυξη και ότι ο δρόμος αυτός είναι επιτεύξιμος.

Στην έκθεση θεωρείται εφικτό το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, από 67% του ευρωπαϊκού μέσου όρου σήμερα, να πλησιάσει το 81% το 2030, εφόσον εφεξής ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης της απασχόλησης θα είναι 1% και της παραγωγικότητας εργασίας 2,5%, με την ανεργία συγχρόνως να μειώνεται από 17% στο 7% και τις εξαγωγές να αυξάνονται 37% στο 50% του ΑΕΠ. Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί απαιτούνται συντονισμένες δράσεις σε πολλαπλά μέτωπα, όπως μείωση του φορολογικού βάρους στη



μισθωτή εργασία, μεταρρυθμίσεις στο ασφαλιστικό σύστημα ώστε ορισμένες πτυχές του να γίνουν περισσότερο κεφαλαιοποιητικές, προσαρμογές στη δημόσια διοίκηση ώστε να βελτιωθεί η παροχή υπηρεσιών, μείωση του χρόνου εκδίκασης δικαστικών υποθέσεων, ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς, καθορισμός χρήσεων γης, εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης, βελτίωση του πλαισίου πρωτοβάθμιας υγείας, επενδύσεις στις ψηφιακές υποδομές, τους εμπορευματικούς διαδρόμους, την πράσινη ανάπτυξη, την έρευνα και καινοτομία, κ.ά. Συγχρόνως προτείνεται η δημοσιονομική πειθαρχία να μεταφραστεί σε ετήσια αύξηση των δημοσίων δαπανών και εσόδων με ρυθμό χαμηλότερο από του ΑΕΠ, με ιδιαίτερη προσοχή στις δημόσιες επενδύσεις.

Παραλαγές της έκθεσης Πισσαρίδη μπορούν να χρησιμεύσουν στη δημιουργία συνεκτικών οικονομικών προγραμμάτων είτε της συμπολίτευσης είτε της αντιπολίτευσης. Μάλιστα, η κυβέρνηση την επόμενη μέρα, στις 24/11, ανακοίνωσε τις στρατηγικές κατευθύνσεις για το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), το οποίο περιέχει ορισμένους από τους άξονες πολιτικής του σχεδίου Πισσαρίδη. Το ΕΣΑΑ βρίσκεται υπό διαβούλευση, και χτίστηκε με συγκεκριμένο στόχο: Την αποτελεσματική απορρόφηση και αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων, που έχουν προταθεί να κατανεμηθούν στην Ελλάδα και στις υπόλοιπες χώρες-μέλη ώστε οι οικονομίες να ανακάμψουν από την κρίση του κορωνοϊού.

Καθώς το τέλος της πανδημίας αρχίζει να διαφαίνεται στον ορίζοντα, ελπίζω η αισιοδοξία να επανέλθει στη χώρα μας και η λέξη «σύγκλιση» να ανακάμψει και αυτή στο καθημερινό λεξιλόγιο της οικονομικο-πολιτικής αντιπαράθεσης, όπως ακριβώς την είχαμε συνηθίσει πριν 20 χρόνια.